

18.06.2025

Järvenpään kaupunki, Järvenpää-info
PL 41
04401 Järvenpää

Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon lausunto Kaunismetsä I asemakaavan ja jaasemakaavan muutoksen luonnoksesta

HEL 2025-009455 T 10 03 01

Järvenpään kaupunki on pyytänyt Keski-Uudenmaan alueelliselta vastuumuseolta lausuntoa Kaunismetsä I asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnoksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristöjen ja arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Etelä-Järvenpäässä sijaitsevassa Ristinummen kaupunginosassa. Alue sijoittuu pääradan ja Viulukonsertonkadun itäpuolelle. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa logistiikkakeskuksen tonttiin ja viheralueisiin, lännessä Viulukonsertonkatuun, etelässä asemakaavoitettuun pientaloalueeseen ja idässä Järvenpään ja Tuusulan kuntarajaan.

Kaavasuunnittelussa tutkitaan mahdollisuuksia asuinrakentamiseen Ristinummen kaupunginosassa sijaitsevalle peltoalueelle voimassa olevan Järvenpään yleiskaava 2040:n mukaisesti. Asemakaavamuutoksella päivitetään 27.4.1987 vahvistetussa Ristinummi II -kaavassa (21/2) osoitettua julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta, jonne on rakennettu päiväkotit. Valtaosa suunnittelualueesta on metsää, joka osoitetaan lähivirkistysalueeksi. Lisäksi alueella sijaitsee asemakaavoittamaton asuinkiinteistö, joka osoitetaan asumiseen. Asemakaavan tavoitteena on luoda mahdollisuudet ympäristöön sopeutuvaan, resursiivisaaseen asuinrakentamiseen ja luonnonympäristön säilyttämiseen virkistyskäytössä.

Suunnittelualueesta noin neljäsosa (noin 3 ha) on peltoaluetta ja noin kolme neljäsosaa (noin 12,8 ha) metsäaluetta. Päiväkodin tontti ja Olainpolun päässä sijaitseva kiinteistö ovat rakennettuja, muu alue on rakentamatonta peltoa ja metsää. Alue rajautuu pohjoisessa logistiikkakeskuksen tonttiin ja Ainolan aluekeskuksen virkistysalueeseen. Alueen eteläpuolella on 1980-luvulla rakentunut pientalovaltainen asuina-

18.06.2025

lue. Peltoalueen länsireunassa sijaitsee Kaunissaaren tila, jolla on kulttuurihistoriallisia arvoja. Peltoalueen halkaisee Ainolan aluekeskuksesta kohti Ristinummentietä rakentuva Viulukonsertonkatu. Päärata kulkee hieman yli kahdensadan metrin päässä suunnittelualueen länsipuolella.

Alueella ei ole Järvenpään kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa kohteita, eikä Keski-Uudenmaan alueellisella vastuumuseolla ole huomautettavaa luonnokseen rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo tarkastelee kaavahanketta alueen tutkimustilanteen ja selvitystarpeiden näkökulmasta ja lausuu seuraavaa.

Kaava-alueen maanpinnankorkeus sijoittuu välille noin +45 mpy – +61 mpy, siten, että länsiosan rakennettava alue sijoittuu matalammille korkeuksille.

Järvenpäässä on tehty kaupungin yleiskaavoituksen (Järvenpään yleiskaava 2040) yhteydessä historiallisen ajan arkeologisten kohteiden inventointi vuonna 2017 (Katja Vuoristo / Museovirasto). Kunnan esihistorialliset kohteet on inventoitu Jaakko Sarkamon toimesta vuonna 1965 ja inventointi on päivitetty vuonna 2001 (Kreetta Lesell / Museovirasto). Esihistoriallisen ajan muinaisjäännösinventointi on vanhentunut eikä em. inventointien raporteista täysin selviä inventoitu alue.

Järvenpään arkeologisille kohteille sekä kaava-alueille on edellä mainittujen lisäksi kohdistettu pienempialaisia tutkimuksia, inventointeja, koe-kaivauksia ja arkeologista valvontaa (2014, 2020 Järvenpää Träskända, vuonna 2014 Tervanokka, vuonna 2020 Järvenpää Ainola, vuonna 2017 Vanhakylän kartano, vuonna 2021 Vanhakylä Hiirimäki, vuonna 2023 Änäs sekä Anni-tädin kylän kaava-alue).

Järvenpään kaupungin alueelta tunnetaan Museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin tietojen valossa 27 arkeologiseen kulttuuriperintöön kuuluvaa kohdetta, joista muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä on kymmenen, muita kulttuuriperintökohteita kaksi, mahdollisia muinaisjäännöksiä kahdeksan. Kohteet painottuvat historialliseen aikaan. Löytöpaikkoja on kuusi kappaletta ja ne ajoittuvat esihistorialliselle ajalle.

Kaunismetsä 1 -kaava-alueelta ei tunneta ennestään arkeologiseen kulttuuriperintöön kuuluvia kohteita.

Kaava-alueeseen nähden lähimmät kohteet ovat 500-1000 metrin säteellä Tuusulan kunnan puolella kaakon suunnalla sijaitsevat kohteet:

18.06.2025

Päivärinne, joka on ajoittamaton kiviröykkiö

Ristikytö kivikautinen löytöpaikka (kivikirves)

Hongisto kivikautinen löytöpaikka (oikokirves ja kourutalтта)

Kaupungin alueelta ei tunneta yhtään varmaa kivikauteen ajoittuvaa asuinpaikkakohdetta, vaikka kivikauteen viittaavien esineiden löytöpaikkoja on useita. Jotta varmistetaan, että kaava-alueen arkeologisesti kulttuuriperinnöstä on ajantasainen tieto, tekee Keski-Uudenmaan aluevastuumuseo kaava-alueen muuttuvan maankäytön alueelle tarkastuksen syyskaudella 2025, sillä kaava-alue sijoittuu korkeutensa puolesta vyöhykkeelle, joka on potentiaalista kivikauden asutukselle. Tarkastuksen tavoitteena on selvittää, sijaitseeko kaava-alueella viitteitä arkeologisista kohteista. Mikäli kaava-alueelta löytyy tarkastuksessa viitteitä arkeologisesta kulttuuriperinnöstä, on tarpeen järjestää neuvottelu jatkotutkimustarpeista.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kulttuuriympäristöpäällikkö

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

4 (4)

18.06.2025

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.